

Najnovejše politične vesti.

Državni zbor. V zadnjem času se je sklenila postava za vojaške takse, prerešetal se je natančno predlog za novo obrtniško postavo, ki je tako potrebna, v odseku za volilno reformo pa se te dni ravnokar razpravlja o štajerskih državnozborskih mandatih. Slovenci želijo za en mandat več imeti, Nemci pa se temu upirajo.

V delegacijah zahteva vojni minister 20 milijonov krov za nove kanone, katere bo moral seveda zopet ubogi kmet plačati.

Dopisi iz Štajerskega.

Slike iz volilnega bojišča. Neki pregovor pravi: Oslo se boj od zadi, ženske od spredi, konja od strani, a farja od vseh strani. In pri moji veri, ti farji so res zlodjevi dečki, pri zadnji volitvi so to vsaj dokazali popolnoma. Kaj, zlomka, bote rekli, ako prečitate sledče, dokaj skrajšane dopise?

1. Od Sv. Petra pod sv. gorami. Naš župnik Tombah je na prižnici strašno obrekoval naprednjake in njih poslanca. Za volitve je imel dosti časa, da nam zida prepotrebno novo cerkev, čeravno ima vse pripravljeno, za to nima volje niti časa. Za božjo čast torej ne gori njevovo srce, pač pa za hinavskoga Korošca. Kmetje z Bželjskega, ki Pišec in drugih krajev so darovali vino za olepšavo cerkve Materje Božje, zdaj ob volitvah pa so vse spili tukajšnji Koroščevi volilci. Marijo so potem takem opeharili! Ta je lepa!

2. V Luki pri Žusmu. Župnik Šebatov Tone, ki ima v Polčanah že svojo lastno družino, je tu strašno tulil na prižnici in zbiral volilce za Korošco. Vsakemu je grozil s tožbo, če ga damo za to v Štajercu. No, žaba ne more orehu kaj, zdaj lahko vidi, da se ga ne bojimo. Tone naj pusti rajši naše ženske pri miru, mi možemo smo si jih vzeli za se, ne zanj. Župnik si misli: „Za bolezen so zdravila, za ljubezen pa jih ni“. Ali mi mu obljudujemo neko mast, ki bo gotovo pomagala.

3. Sv. Rupert v Slov. gor. Tu se je župnik Pajti tako drl na prižnici in na volišču, da smo se zanj že bali. Vse polno agentov je razposlal po fari gimpelne lovit za Korošco. Tu veljajo besede preroka Jeremije: „Čudne reči so se godile po deželi: preroki (zdaj politikujoči duhovniki) so se posluževali laži in vsa ostala duhovščina jim je k temu pluskala z rokami in, žalibog, ljudstvo, ki bi imelo biti Gospodovo, je ljubilo take reči. Kakšni torej bodo poslednji dnevi takega ljudstva?“ (Jer. 5,31.)

4. V Šent Jurju ob Taborni je bila vera v nevarnosti, tako so na binkoštih pondeljek na prižnici razlagali na župnik Zdolšek. Zdaj pa je vera rešena, ko je izvoljen Korošec. Ja, sv. Dah je ob binkoštih jokal nad našimi farji —

rad proč prosi. Le na toki način va te samostala v foro. Jaz noč in den rojši delam, da sva le sam. Janes: Joj, Neža, dolgo sva se pogovarjala, in kako so bile urice kratke, vidlo se mi je, kakor bi se le en trenotek razgovarjal. Pardon — gospod pride vsaki čas iz sole, treba bode obed delati in pripravljati. Neža? Kaj si bova kuhal, sicer zlačna nesva, ker si že popred postrežev.

Kuharica: Tü imas 30 dek govedine za župo, malo koruzine mele za zgonke, in neke pšenovne repe, in potem se gospod lehko redi, sej ne ve, ker je se mudi, kaj dobro ali ne.

Janes: Dobro je tak, Neža, veseli me, in bolje dopada mi to, da si se tako gospodarstva naučila v B.... Ti ves dobro vse, ob katerem času se repincn, zimska šelata, mlečec, debela repa, črna runa in babje pape sejajo, in gda se kinezarski prasički budejo. To ti vse ves, kdaj je mladi mesec ali polna luna, to še pri nas namreč osmošolci nevedo. To sebno ves, kdaj kokos jajce znes.

Kuharica: Zdaj pa le, dragi Janes, pasko v kuhinji, da se ti kaj ne posmodi, jas pa grem moj talor snožit. Na nojnega fidlna pa ne pozobi klobose mu skuhati. To je stvor, da je malo tokih.

* * *

Kuharica je čez nekaj dñih pisala:

Dragi „Štajerc“, prosim Te lepo, pusti prostor za noj v listu, ker midva se bova še večkrat pogovarjala. Nabruši prosim zlo pero, ker jas sem zlo kosmata in tudi našem-Janezi že broda zlo vču hode in se tozi, da mo trdo obrošenje. Zato Te še enkrat prosim, da si božja zlo nažljofja britve. —

V Sv. Juri dne 32 aprila 1906.

saj je bilo najbrže povsod tako, da so duhovniki pridigovali le o volitvah, zraven pa se lagali kakor cigani. Sv. Duh pa, duh resnice, je v nebesih obupaval nad sv. vero! Kam plovete? Zakaj peša vera?

5. Sv. Anton v Slov. gor. Kdor hoče znati, kaj pomenijo besede Kristusove: „Učite se od mene, kajti ja sem krotek in od srca ponizan“, tisti naj ne hodi poslušati ali gledati našega kaplana Lasbaherja. Ob volitvi je vam vso žolč porabil proti naprednjakom.

6. Iz Cirkovee. Melhijerja, našega kaplana, bodo morali v peku napraviti za hausmajstra, v nebesa itak ne pride, ker ne pozna božje zapovedi: „Ljubi svojega bližnjega“. Ob zadnji volitvi je to pokazal.

7. Iz Žalc. Naš župnik Matija — pojdi spat! — nam že preseda zaradi čentanja in napadov na kanceljnu. Ob času volitve je bilo v tem oziru za nas naprednjake najhuje. Za župnika bi bilo pač najbolje, da pobere šila in kopita ter pojde s svojo Marjetko v Karpat za puščavnika, tam bi vsaj nikogar ne žalil!

8. Iz Kapel pri Brežicah. Naš župnik Karel Preskar sicer jeclja — mi bi mu tega ne sponašali, ko bi ne bil ob času volitve na prižnici in na volišču tako strašno opletal s svojim žegnamenjem jezikom proti naprednim volilcem. Ena laž al' pa dve, to mu je vse eno! Sv. pismo pravi o takih: „Prerok, kateri uči laži, je kakor — rep“ (Is. 9, 15.)

9. Petrovče. Naš kaplan Fink vam ob volitvah ni pel kakor finkec, ščinkovec, ampak se je drl kakor najčrnejši krokar. Vzlic temu smo tu dobili 14 glasov za Vračko, in bilo bi jih do sto, ako bi se boječi volilci ne bili strašili naših črnuhov.

10. Sv. Jurij v Slov. gor. Naše kaplanče Bosina je bil s Ferlincem ob volitvah ves divji, obletal je vse farane ter jim surovo žugal, ko ne bodo volili Korošca. Zavoljo tega si tu pri nas nihče ni upal voliti prijatelja kmetov — Vračko, ki bi bil edino naš pravi kmečki poslanec.

11. Sv. Peter na Medvedovem selu. Tudi Sparhakel naš župnik, se je tu postavil v obrambo vere — pravzaprav bere, kajti vera ni nikjer zavoljo naprednjakov v nevarnosti, pač pa bera, bisaga. G. župnik, deluje za tisto kraljevstvo, ki ni s tega sveta in v katerem ni občinskih, niti državno-zborskih volitev, to bo bolje za vas in za vaše tovarše.

12. Negova pri Radgoni. Tu se je v farovžu strahovito agitiralo za Korošco, mežnar z namršeno staturo je pomagal. Naš župnik, ki si pusti vselej najmansé delo debelo plačati, je vam ob volitvah prav postrežljivo podpisaval volilne liste, seveda za Korošco in je bil hud, če mu je kdo rekel, da je volitev prosta.

12. Sv. Tomaž pri Ormožu. Tu je kaplan Močnik kakor kak turški paša trgal nam iz rok

listek, črtal našega poslanca Vračka ter zapsaval Korošca. To je vam strašno predzrač farček.

14. Sveti Janž na Vinski gori. Tu je brbljan župan Marko Kroflič v imenu neumnosti pomagal reševati vero. Seveda, kdor altarja ni videl se tudi peči klanja. Tisti pride zavoljo svojega grdega jezika ob volitvi še pred sodnijo.

15. Šent Jurij ob Ščavnici. Kaplan Stuhec svojimi pomagači je kar besnel po fari ob volitvi. Mi pa rečemo: Repo in fižol naj jejo le-nuhi po farovžih, farške kuharce, tem naj Koroščev zanaprej pridiguje. Stuhec pa naj gre na policaja na Rusovsko, tam so zanj kakor našlač ustvajene razmere.

16. Škale. O kaplangu Rabuzu ne vemo, ali je človek ali je živila. Škoda tistega olja, s katerim so ga škof pomazali za žegnanca. O tem zlodju vam napišemo prihodnjič cele letnije.

17. Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Naš župnik, ki se drži gesla: „Ljubezen je bila, ljubezen še bo, ko mene in tebe na sveti ne bo in zato jako obožava ženski spol, je s kaplano, ki je komaj semkaj prišel, tako nazarensko napadal naprednjake in agitiral za svojega pajdaša, da se je vsem gabilo tako obnaranje. Kaplan je bil od samih laži ves penas, kakor bi ga trla božjast. Pri volitvah je kmetom trgal listke iz rok in pisal Korošca. Nekem kmetiču je tudi tako napravil, ali ta je reklo: „Vejo, gospod, če tistega ne smem voliti, katerga sem si sam izbral, potem pa prokleto rajš nobenega ne volim“ in nato je odišel kmet proti domu.

18. Kalobje. Naš kalobjski župnik je bil s početka dober, ali pokvaril ga je zloglasni njegov sošed, šentjurški župnik Mikuš. Zdaj tudi ni več vreden, po Štajercu udriha, po Miškušovem navodilu veliko računi in ob volitvah je igral klaverno ulogo klerikalnega komedijskega župnika Mikuš je ravno tako velik skupuh kakor njegov drugostranski sošed Andrejc Podhostnik v Dramljah. Oba rada vohata ženske kikle. Tisti Mikuš se vede kakor bi bil svetnik pa dragi Štajerc, kmalu zvez, kako črvij vnet je on, kako se s svojo jungferco kuharico sprečaja in na špancir vozi. Jaz mislim, da z voljo tega vera peša, ne pa zavoljo Štajerca.

19. Velika Nedelja. Kaplan Ozvatič naj se zapomni, da to ni poklic duhovnika, uganjati ne umnosti in napadati ljudi, kakor je to storil pri zadnjih volitvah. Nadomestuj, Ozvatič, rajš zvesto Kristusovo sv. voljo ter agitiraj od zdaleč naprej le za Kristusa.

20. Polenšak. Tukaj je na župnikov ukaz mežnar delal za vslivjca Korošca. Dne 20 maja se je po službi božji pred cerkvijo tako daleč spozabil, da je farmane celo učil kako naj podpisujemo volilne liste za Korošca. Mi pa tukaj, mežnarček, le to povemo: Rajši pometi

Alkohol in otroci.

Alkohol škoduje otrokom kakor strup, saj še za odrastle, če si ne znajo mere, je za zdravje škodljiv. Vkljub vsem svarilom pa se vidi še vedno nespametne starisci, kako vsljujejo vino ali pivo, ocelo žganje svojim nedoraslim otrokom doma, v krčmi, na izletih, češ, naj pijejo, se bomo vsaj smeiali njihovim kretnjam itd.

Nemško društvo abstinentnih učiteljev je napravilo kot bojno sredstvo proti alkoholizmu alkoholen-spominski list, kateri je bil poslan županstvom 350 nemških mest s prošnjo, naj se izroče taki listi po šolah otrokom, ki naj nesejo potem omenjene listike domov. Spominski list ima sledečo vsebino:

1. Alkohol se nahaja v opojnih pijačah (vinu, pivu, žganju itd.).

2. Alkohol je staničen strup. Po zauživanju preide koj v kri, podre stanične stene, pride v stanice in ugonobi stanično beljakovino. Bolj škoduje najfinješim stanicam, na primer možganskim in živčnim stanicam, kot pa večjim stanicam.

3. Alkohol škoduje skoraj vsem organom in povzročuje mnoge bolezni, ki nastopajo večkrat komaj čez leta: kakor jetrne, obistne in srčne bolezni, katarji in bolezni na umu. Mlademu telesu odvzame odpornost proti kužnim boleznim, na primer proti pljučni tuberkulozi.

4. Vsled zauživanja alkohola trpi rast otrokov: njegov tek je odvrjen od njemu prikladne hrane — mleka, juhe in sadja.

5. Alkohol nima nobene hranilne vrednosti. Pivo ima sicer hranilno snov, t. j. slad, toda zelo mali meri. Kozarec piva od 0,3 do 0,4 litra ima ravno toliko hranilnih snov kot kočček sladkorja.

6. Alkohol ne krepi in ne greje. Nasprotno on oslablja delovanje mišic in zmanjšuje delavno moč; prvemu varajočemu četu gorkote sledi zmanjšanje telesne gorkote.

7. Alkohol zmanjša tudi delavnost živcev. Otroci, kateri zauživajo alkohol, postanejo leni, neumni in se težje in počasneje učijo.

8. Alkohol upliva tudi na voljo. Otroci postanejo dražljivi, prepirljivi, lahkomislni in nemarni. Oni se ne morejo več vladati. Alkohol škoduje tudi njihovi nravstvenosti.

9. Iz otrok, ki so vajeni iz mladih nog uživanja alkohola, postanejo pijanci v poznejših letih.

10. Zatoraj žene in matere, branite lastne otroke pred tem strupom za otroško telo in z otroški um. Vedno in vedno naj vam bodo pred očmi zapovedi: Ne dajaj nobenemu otroku vino, žganja pa na vsak način ne. Ako se ravirate po teh navedenih predpisih, si vzgojite trezen in hraven zarod, katerega lahko brez skrb izpustite v življenje.